

הילדים של לילית

האל-הוריות האידיאולוגית של חבורת "האחרות" לא משכנעת לא את הקוראת ולא אותן עצמן. הדגל המתנוסס מעל הרומאן המדובר מתמוסס אל דלילות רעיונית ואל המורכבות של ההורות המציאותית | יעל ניצן (רובינשטיין)

האחרות

שהרה בלאו

זמורה ביתן, 2018 | 223 עמ'

שדרנית ישראלית אחת נהגה בעשור הקודם להצהיר השכם והערב מעל גלי האתר על אי רצונה בילדים. התנהגות חריגה בכל גבולות הגזרה של מדינתנו, גם אצל אלה שגרים במקומות סטראוטיפיים ועובדים במקצועות סטראוטיפיים הנתפסים כלא ולדניים במיוחד. יום אחד, לפני עשר שנים, נכנסה השדרנית לחנות בגדים ומצאה שם אישה שלצידה זאטוט שצווח, בעט ונשכב על הרצפה – הוציא לה את הנשמה ועשה בושות. האם ניגשה מרוטת שיער ומזיעה לשדרנית ואמרה לה: "את זאת וזאת ואני מעריצה אותך". השדרנית חייכה בנימוס והודתה לה, והאישה הוסיפה ואמרה "את החלטת לא ללדת ילדים, ואת רואה?! צדקת. את אמיצה! הטקסט שלך שמור לי בארנק ואני חושבת שאת גאון. כל הכבוד!" וכן הלאה. לאורך כל הנאום, ניסתה השדרנית לקטוע אותה ללא הועיל. בסוף אמרה בשקט: "תודה, אבל זה כבר לא רלוונטי כל כך, יש לי תינוק בן שלושה חודשים בבית". האישה נעצה בה עיניים בזות וסיננה בפה קפוץ: "אני לא מאמינה, תתביישי לך!" הסתובבה והלכה.

על כך בדיוק קובלת גם שילה (טרם השלמתי עם השם הלא-מקומי הזה), רווקה בת 41, המספרת והגיבורה ברומאן 'האחרות': "...שחקנית ידועה שהצהירה שאינה מעוניינת בילדים, בימאית שהתבטאה נגד ילודה, וזמרת צעירה בתחילת דרכה שכבר

יעל ניצן (רובינשטיין) היא תסריטאית.

בראיון הראשון שלה הודיעה שאין לה כל כוונה להפוך לאם. כבר כשקראתי את הראיונות האלה, היה ברור לי שבתוך שלוש שנים כל השלוש האלו הולכות לחייך אלינו מעל שערי מגזינים, בידיהן תינוק רחוץ, ומעליהן כותרת זהה: 'האימהות שינתה אותי' (עמ' 15-16). אבל שילה אינה כזו. היא לא תתקפל.

"אל-הוריים", קוראים להם: נשים וגברים שבחרו במודע שלא להביא ילדים לעולם. עליהם ועל בחירתם נסוב המותחן הפסיכולוגי שכתבה שהרה בלאו. זהו ספרה הרביעי והרומאן השלישי שלה. הספר זוכה להתייחסות תקשורתית נרחבת – בזכות מעמדה הציבורי של בלאו, אשת תקשורת לשעבר ובמידה רבה גם בהווה, שנודעה בין היתר בייסוד "טקס יום השואה האלטרנטיבי"; בזכות הצלחתם ואיכותם של ספריה הקודמים ושל ספר זה; ודומה כי מעל לכול משום שהאל-הורות, נושא נפיץ ומפתה לדיון תקשורתי, מובלטת ונידונה בו, ועל פי המצטייר בחלק מן הדיון התקשורתי סביב הספר גם מקודמת בו. תרמו, אין לכחד, גם הנסיבות הביוגרפיות: זיקתה של בלאו למגזר הדתי, הידוע בוולדנותו העקרונית, והיותה של בלאו עצמה רווקה בת 45 בלי ילדים.

מה עניין אל-הוריות אצל מותחן רצח? ובכן כך: דינה קמינר, מרצה פמיניסטית למגדר, ורונית עקיבא, שחקנית, שתיהן בנות ארבעים וקצת, נרצחות בזו אחר זו כשבוטת תינוק מוצמדת להן ועל מצחן מרוחה בשפתון אדום המילה "אימא". שילה, הגיבורה והמספרת, הכירה אותן היטב ואף נפגשה עם כל אחת מהן בנפרד שעות ספורות לפני שנרצחו. היא והן היו "האחרות": ארבע סטודנטיות שהכירו בחוג לתנ"ך בקמפוס בר-אילן והקימו חבורה שבבסיסה עומדת שבועת דם שהן לא יהפכו לאימהות לעולם. שלוש מתוכן עמדו בשבועתן. שילה ושתי הנרצחות מעולם לא ילדו. הצלע הרביעית, נעמה, שזה שנים רבות שאינה בין החיים, הפרה את הברית. היא נישאה ואף ילדה. וכך, אחרי הירצחן של השתיים, שילה היא השריד האחרון של החבורה, נחושה לפתור את התעלומה ותוך כדי התנסותה הבלשית מגוללת את סיפור חייה ואת סיפור חברותן של "האחרות".

אי-אימהות של לית ברירה

פתחתי ויקיפדיה בערך "אל-הורות" (Voluntary Childlessness), המגדיר סיבות שונות ומשונות לבחירה לא להפוך להורים. למשל: 1. חששות מהשפעות ההיריון על הגוף האישה. 2. מחסור כלכלי. 3. אי רצון להעביר לצאצאים תכונות תורשתיות כגון מחלות גנטיות ובעיות בריאותיות. 4. רצון לחופש מקשיים העשויים לעלות בגידול ילדים. 5. השקפה הגורסת שהרצון לשכפל את עצמך הוא סוג של נרקיסיזם. 6. חוסר יכולת דמיונית או ממשית להיות הורה מפאת היעדר אינסטינקטים אימהיים או אבהיים. 7. היעדר בן זוג. 8. התפוצצות אוכלוסין ומחסור במשאבים. 9. אנטי-נטליזם: האמונה כי עדיף לחסוך מן הילד הפוטנציאלי את הסבל

הכרוך בחיים. 10. אי רצון להכפפה עצמית למוסד המשפחה ולתפקידים המגדריים במסגרתו. 11. אמונתו של אדם כי תרומתו לאנושות בעבודתו גדולה מזו שבהעמדת צאצאים. 12. סלידה מילדים. רשימה חלקית. הערך בעברית מצומצם בהרבה, וחלק גדול מהסיבות נשמטו, בעיקר ההזויות שבהן וכן הנימוק של "סלידה מילדים". אנחנו אחרי הכול מדינה שמרנית וחובבת ילודה (הידעתם כי 10 אחוזים מתוך סך הזבל בירושלים הם טיטולים משומשים?).

הקולקטיב שהניב את הערך הזה, ממש כמו הקולקטיב המפיק את הדיון הציבורי סביב אל-הורות בכלל וסביב הרומאן של בלאו כ"אל-הורי" בפרט, פורס פה מטרייה גדולה ומבלבלת. ראוי להבדיל בין "אל-הורות" שנימוקיה אידאולוגיים או בחיריים לחלוטין לבין "לא-הורים" שנימוקיהם נסיבתיים ואפילו כפויים. סיבה מספר 7, למשל, היא דוגמה קרובה לליבי מאחר שאת בן זוגי (ואב ילדי) מצאתי בגיל מאוחר מאוד לכולי עלמא; ועד אז, גם כשהיה נראה שרכבת הפוריות בורחת לי, לא הייתי מעוניינת ללדת ילד לבד (ואף יותר מכך: רצון כזה היה רחוק מליבי ונראה לי אינסטרומנטלי משהו: ילד כפריט אספני חד-פעמי ויקר ביותר). לא התייחסתי לעצמי אז כאל-הורית, ולא אתייחס כך לאישה שלא ילדה רק מפני שלא מצאה בן זוג.

הוא הדין, בעיניי, באשר לשילה הבוגרת, שנות דור לאחר שבועת "האחרות". אומנם היא עדיין מצהירה מדי פעם שאינה רוצה ילדים, אבל יותר למען הפרוטוקול. מבין דפי הספר היא מצטיירת בדמותה של מי שלא ילדה רק משום שלא מצאה בן זוג מתאים. היא מודה ב"משיכתה המצערת" לגברים צעירים בהרבה ממנה, פרפרים המתעופפים מחייה לאחר זמן מה. מְאור אהובה האחרון והנוטש הטרי, ומיכה הבלש שהיא פוגשת בנסיבות החקירה המשטרית, הם מסוג הגברים הבלתי מושגים שאליהם היא נכספת, או כפי שהיא עצמה מעירה במודעות עצמית: "כשחבר שלך צוחק על השנים הרבות שמפרידות ביניכם, בסוף את זו שתבכיי" (עמ' 17). מנגד היא מעידה על חוסר משיכתה לגברים מושגים ואידאליים כמו אלי, רואה-החשבון של מקום עבודתה, מוויאון התנ"ך. אלי המחזר אחריה בג'נטלמניות נשמע כבעל אידאלי למדי: "הוא נעים, אלי, וחכם, ומצליח להרגיע אותי בעצם נוכחותו. הוא גם סובלני וקורא את מחשבותיי בדיוקנות פלאית לאורך שנים, אבל כפי שהספקתם להבין, לא זה צרור התכונות שיגרום לי להימשך לגבר" (עמ' 21). כזה הוא גם נריה גרוסמן, אקס מימי בר-אילן שהיא השליכה רגע אחרי שזכתה בו: "אחרי כל שבועות המרדף הארוכים הניצוד נכנע, אמר 'אני מאוהב' ... ואני חשתי שמהו מת בתוכי. כל הרגשות גוועו. בבת אחת, כמו שקע שנשלף מהתקע" (עמ' 79).

התסבוך הרגשי עם גבר הוא הסיפור המרכזי של שילה לאורך כל הספר. זה, ולא חוסר רצון בילדים. כפי שמעידה גם רונית, בפגישה עמה רגע לפני שנרצחה: "כרגיל אצלך, בחירת גברים גרועה. ... אני רואה שלא השתפרת בתחום" (עמ' 61). כקוראת, לא יכולתי שלא לשאול את עצמי מה היה קורה אילו פגשה שילה בהווה של הספר

בן זוג רצוי המעוניין בנישואין וילדים. ניכר בה שהייתה קורסת אל תוך הרחם ללא התלבטות נוספת.

ואם יורשה לי, אני מעזה לשער שהתרחש כאן איזה ערבוב אולי לא מספיק מודע בין הסופרת למספרת. רומזת לכך אפילו העטיפה היפה, המצטרפת לקודמותיה ('יצר לב האדמה' המבריק מ-2007 ו'נערות למופת' מ-2012). בשלושתן מופיעים מעין קלסטרונים של המחברת. נשים ארוכות שיער כהה ובעלות פסוקת, לבושות בשמלות, כמרמזות על זהות עמוקה בין הדמויות הבדויות לסופרת הבודה אותן. בלאו עצמה הצהירה בראיונות עמה שאי-אמהותה אינו אידאולוגי אלא קרה בגלל שלא מצאה בן זוג. שילה כדמות, מצליחה להתחמק מעימות רציני עם שבועתה הקדמונית. זו נותרת ריקה מתוכן ספרותי אמיתי. היא הסתדרה לה במקרה עם מציאות חייה נטולת בן הזוג.

תיאוריה עקרה

ארבע "האחרות" התחפשו במסיבת הפורים בשנה א' באוניברסיטה לארבע "נשים תנ"כיות" ייחודיות. "דינה היא מרים הנביאה, כמובן. מי כמוה מתאימה להיות האחות הבכירה ... רונית היא לילית, נו לא צריך להתאמץ יותר מדי בשביל זה. יפה ופתיינית ... נעמה היא מיכל, אשת דוד המלך. הכתר הקטן שלראשה הולם להפליא את הרעמה האדומה שלה, שבגללה בחרה בדמות הזו. ... אני התחפשתי לבעלת האוב, תמיד אהבתי אותה, את היכולות המיוחדות שלה... מרים, לילית, מיכל ובעלת האוב. נשים תנ"כיות, חזקות, שלא היו להן ילדים כמו שאנחנו הבטחנו לעצמנו שנהיה" (עמ' 117-118).

לימים, דינה קמינר כהוגה וחוקרת פמיניסטית גנבה רעיון שהגתה שילה וכתבה מאמר מכונן בכותרת "נשות התנ"ך האל-הוריות". מעניין. ולשלב ההוכחות: הנימוק העיקרי לתיאוריה שנשות תנ"ך אלו לא רצו ילדים, היה... שלא כתוב שהיו להן ילדים. ובכן, גם לא כתוב שהן התלבשו, אז סימן שהן התהלכו עירומות וזאת מתוך אידיאולוגיה נודיסטית? ומה לגבי בעלת האוב, דמות משנה בסיפורו של שאול, שאין שום סיבה שהתנ"ך החסכני יאזכר את ילדיה הלא רלבנטיים לסיפור? ומה לגבי לילית, שכלל אינה דמות תנ"כית והיא מופיעה רק באגדות חז"ל (כפי שאכן מעיר מישוהו לגביה בעמ' 34)? ואם אגדות חז"ל נחשבות, מה לגבי מדרשי חז"ל המספרים שלמרים היו שלושה ילדים? לשאלה זו דווקא נמצא פתרון: "תמיד תהיתי אם הפרשן המדרשי לא היה יכול לשאת את העובדה שנביאה אדירה כזו בחרה שלא ללדת, או שפשוט ריחם עליה והחליט להעניק לה את מתנת הילודה" (עמ' 200).

נאה. ומה לגבי מיכל, שנענשה במפורש בחיים בלי ילדים בגלל לעגה לדוד? גם לכך נמצאה תשובת מחץ. "עונש? אני אומרת, 'אולי היא פשוט לא הייתה מעוניינת

בילדים מהגבר שרצח את אביה ואחיה?" זה מופרך בדיוק כמו שזה נשמע, אבל בחסות הטענה "זו דעתו של המספר המקראי שהיה גבר כמובן", כל המצאה יכולה להתקבל, ונגד זה אין לי מה להגיד. לאף אחד אין. כאליבי, מבקרת תמימה במוזיאון התנ"ך ששומעת את התיאוריה המופרכת מפיה של שילה המדריכה הוותיקה מזדעקת: "מאיפה את לוקחת את השטויות האלו?" ... 'זה נכתב במאמר, יקירתי, אני עונה לה בשלווה. 'איזה מאמר? זו התיאוריה המפורסמת של קמינר? הקשקוש הזה?' 'את יכולה לקרוא לזה איך שאת רוצה, אבל התיאוריה הזאת התפרסמה בכל העולם, ויש לה שורשים עמוקים מאוד, רציניים מאוד'" (עמ' 38-39).

ניסיתי למצוא בספר ואף בדמיוני את הפסקה הבאה במאמר הרציני מאוד של קמינר, הפסקה שאחרי משפטי המחץ. אבל אין. כי אין במה לאכלס פסקה כזו. התיאוריה הזאת לא באמת מחזיקה מים. וזה מעצבן אותי גם כי אני אישה שאוהבת תנ"ך, וגם כי ההמצאות האלו מזיקות לדמות של דינה שלא מצליחה לקרום עור וגידים ונותרת דמות דחלילית "מתוסרטת" או "מומצאת", שהן הנוזפות הכי מצמררות שעורך תסריט מיתולוגי אחד שאני מכירה נוהג להטיח בתסריטאים שלו. בכלל: בלאו מספרת קולחת, יודעת לבנות עולם, שנונה (לפעמים מדי), מקורית, מלהטטת במילים ובתובנות, אבל, כפי שמעיד עניין זה של תיאוריית הנפל מאת דמות הנפל, הבצק הספרותי העסיסי שלה הוצא מהתנור בטרם נאפה.

טשטוש גבולות בין סופרת למספרת, המתבטא גם בנשים שבעטיפות. עטיפות ספריה של שהרה בלאו

אחרי דינה קמינר נרצחת רונית עקיבא, ואינני לומדת עליה הרבה מהכתובים, מלבד זה שהיא שחקנית בעלת קריירה מקרטעת, יפה מאוד ונוהגת למשוח את שפתיה בצבע אדום-דם. אישיותה משורטטת בתכונות לא מאוד מחמיאות של פתיינית קלת דעת, אכזרית, תככנית ובעלת בדיחות דביליות. לא מיישהי לרוץ איתה ולא להיות חברה שלה. אז מה היה שם בחברות הלא חברותית הזאת? מסתבר שמה שאיחד ביניהן הוא הצורך למרוד: "ומה הייתה מטרת החבורה, אם מותר לשאול?"

'הכרנו בקורס והתחברנו... פשוט חשבנו על זה שיכול להיות שאולי לא כולן חייבות להתחתן או ללדת ושאוּלי גם אנחנו לא חייבות'" (עמ' 102). ובמקום אחר: "הרי מה שרצינו אז באוניברסיטה היה דבר אחד ויחיד: שלא נהפוך להיות כמו כולן, שלא נפסע במסלול האחיד והמוכר לעבר השקיעה עם אביר וכמה נסיכונים, ונירדם לנו לאלף שנה. ה'אחרות' היו התרסה כנגד המסלול הזה" (עמ' 173). יותר ממה ש'האחרות' לא רצו ילדים, הן רצו לקרוא תיגר חברתי. אך התרסה-לשמה היא התנהגות חניינית אולי בגיל עשרים; אם זאת שאיפתך בחיים בגיל ארבעים, מצבך פחות טוב.

ואכן, סופה של ההחלטה מעידה על תחילתה. היא לא שרדה במבחן הטבע. שילה

מגלה (ומכאן ואילך) אנו נאלצים להסגיר פרטי עליה מחלקיו המתקדמים של המותחן) כי דינה, דינה קמינר, נרצחה כשהייתה בהריון, רונית הייתה בעת הירצחה באמצע טיפולי פוריות אינטנסיביים (ונעמה הרי ילדה כבר מזמן). הרגע שבו שילה מבינה שהיא נבגדה על ידי החבורה שלה ושהיא המוהיקנית האחרונה שמחזיקה בברית הקיבוצית של ה"אחרות" הוא הגילוי היפה ביותר שלה מבחינה רגשית: "הרגליים שלי רועדות, אבל אני ממשיכה ללכת. גם רונית, לא רק דינה, גם רונית" (עמ' 209). שלושתן הלכו בדרך כל בשר. ולהבדיל מאידאולוגיות, הטבעיות כנראה אינה דורשת נימוקים.

מחבואה של האל-הורות האמיתית

דיוויד בְּנָאָטֶר הוא ראש החוג לפילוסופיה והמרכז לביואתיקה באוניברסיטת קייפטאון. מאמרו "מוטב בלי ילדים", שפורסם באתר 'aeon' ותרגומו העברי (בידי תומר בן-אהרן) מופיע באתר 'אלכסון', מתחיל כך (ההדגשות שלי, ינ'ר):

בשנת 2006 פרסמתי ספר בשם "עדיף היה לא להיות" (Better Never to Have Been). בספר טענתי שבואנו לעולם גורם נזק חמור בהכרח. אסור לאנשים, בשום מצב, להביא ילדים – עמדה המכונה "אנטי-נְטָלִיזְם" ... בין היתר הגיעה התגובה הבאה, המטלטלת ביותר שקיבלתי: "אני סובל סבל נורא מאז גיל ההתבגרות כי התעללות חמורה שעברתי בבית הספר השאירה אותי עם טראומה עמוקה כל כך שנאלצתי לעזוב את הלימודים. לצערי הרב גם המראה החיצוני שלי איום, ואנשים – אפילו זרים גמורים ברחוב – שופטים אותי, לועגים לי ומעליבים אותי על שאני 'מכוער מדי'. ... ואם לא די בזה, בגיל שמונה-עשרה בלבד אבחנו אצלי מחלת לב מולדת חמורה, וכיום, בשנות העשרים המוקדמות לחיי, אני סובל מאי-ספיקת לב קשה ומהפרעת קצב ממאירה המאיימות להרוג אותי. פעמים רבות הלב שלי כמעט עצר, ואני חי כל יום בנפרד ממוות פתאומי. הפחד הזה משתק אותי. ... החיים שלי הם גיהנום צרוף ואני כבר לא יודע מה אני אמור לחשוב. לגזור על אדם גורל כזה הוא בלי ספק הפשע הנורא ביותר, ועבירה מוסרית חמורה. לולא הרצון האנוכי של ההורים שלי, לא הייתי כאן היום, לא הייתי סובל כל כך בלי שום סיבה. הייתי יכול לנוח בשלווה המוחלטת של אי-הקיום, אבל הנה אני כאן, חי את העינוי היומיומי הזה".

המכתב שבנאטר מצטט כתימוכין לעמדתו אמנם נראה לי כמו מכתב מטריל שחמד לצון על חשבוננו, אבל בין אם כך הוא ובין אם המכתב נכתב בכנות, בדמעה ובלב מורתח, בולט חוסר המודעות של בנאטר האנטי-ילודתי לסתירה הפנימית במכתב. הכותב, המתקומם על כי הולידוהו לחיי סבל, סובל דווקא מ"פחד מוות" ה"משתק" אותו, והפרעת הקצב "מאיימת", כלשונו, להרוג אותו. הוא מתרעם על שזכה לחיות – ויותר מכול דבק בחיים. זוהי בתמצית חווית הקיום שלנו בעולם, מלאת ניגודים ושניות.

מעט ורעים היו שני ימי חיי, אמר יעקב אבינו כבר מזמן. גם לנעמה, הרביעית בחבורת "האחרות", היה מורכב מדי. דמותה הנוכחת-נפקדת נגעה לליבי יותר מכולן. גם לליבה של שילה. היא הייתה האהובה עליה מכל החבורה, ואין פלא. נעמה היא האדם הכי שלם ובוודאי הנעים מביניהן. נעמה כאמור נישאה כבר בשנה ג', ואחר כך גם ילדה תאומות. אלא שהיא סבלה מדיכאון אחרי לידה: "עיניה של נעמה ריקות. מה רוחש שם, מאחורי העיניים הריקות ההן? אני יודעת שהיא אינה מתחרטת על התאומות, 'הן כל עולמי', אמרה לי לא פעם, והאמנתי לה. גם עכשיו אני רוצה להאמין לה, אבל אני יכולה. ... [היא] חייכה אליי חיוך מרגיע קטן. נזכרתי בחיוך הזה כשבישרו לי למחרת שנעמה התאבדה, לאחר שניסתה לחנוק את שתי בנותיה הקטנות" (עמ' 214-215).

"דיכאון אחרי לידה" מכיל פרדוקס לא פתור; כי איך ייתכן שאם שילדה מתוך גופה את היצור הכי נכסף, יקר, רצוי ואהוב עלי אדמות, מרגישה שיצור זה הוא שמוצץ את לשדה? אהבה-שנאה דרות בכפיפה אחת וזה בלתי נסבל. להתחרט על הולדתו של ילד ולהרוג אותו זאת אל-הורות מדממת וקשה בהרבה מלא לרצות אותו בטרם נולד.

כך, דווקא בהיפוך, ההורות הממומשת היחידה שיצאה מחבורת "האחרות" היא אשר הצליחה לספר על אל-הורות שאינה תיאורטית. אל-הורות מוחשית, דוברת אמת. והאמת הזאת אומרת שבתוך שלל הרגשות שיש להורים כלפי ילדיהם יש גם רגשות תוקפניים ושליליים, ושהאהבה ההורית האינסופית, התמידית ללא תנאי, השלמה והמושלמת היא אשליה שמוכרים לנו. ובמילים אחרות בכל הורות יש גם משהו מהאל-הורות.

"היום אני כבר יודעת", אומרת שילה בתחילת הרומאן, "שאם אינך מעוניינת בילדים, את לא הולכת ומכריזה על זה, בטח לא ככה. מדובר במשהו פרטי וסבוך, שלוקח זמן רב עד שהוא מגיח החוצה ממעמקי התודעה, וגם אז הוא לא מפסיק להתגושש איתך עד הביצית האחרונה, מי כמוך יודעת" (עמ' 16). גם שילה הופכת בסופו של דבר לאם. סוג של. אם לגלי, בתה של נעמה, ששרדה ממעשה הרצח-וההתאבדות של אמה, והתגלתה כרוצחת הסדרתית. כשהיא אסירה, שילה מאמצת אותה פחות או יותר, ומגיעה אליה לביקורים. "כי ככה זה כשתינוקת קוראת אלייך מתוך האפלה, וילדה ממתינה לך מעבר לחומה גבוהה. כנראה יש כל מיני סוגים של קשרים. כל מיני סוגים של אהבה" (עמ' 223).

ואכן, כל מיני. ישנה בספר, למשל, שירלי, חברתה הרווקה של שילה ממוזיאון התנ"ך, שמחליטה להרות לבד מתרומה מבנק הזרע; וישנו זוג נשוי, נריה גרוסמן אהובה משכבר הימים של שילה שנישאה ליריבתה טלי אונגר. הם וילדיהם החמודים מגלמים את התא המשפחתי הבורגני הקלאסי מהגיהנום. כי כן, נושאו הגדול של "האחרות" הוא לא אל-הורות אלא הורות. שברי אור ורסיסי חושך בקליידוסקופ האבהות והאימהות שאין לו סוף.